

## 2b. Doe opdracht- Ontwerp je eigen wapenschild

### *Inleiding:*

Deze opdracht kan klassikaal gedaan worden. Het is de bedoeling dat de kinderen zelf een wapenschild ontwerpen voor hun familie of een vriendengroep. De manier waarop deze opdracht uitgevoerd wordt is aan de docent.

Enkele suggesties:

- *Knippen en plakken*
- *Tekenen*
- *Kleien*
- *Gips*

Er zitten 2 kleurplaten als bijlage bij deze handleiding, mocht u ervoor kiezen de kinderen te laten tekenen.

Hieronder staat de achtergrondinformatie die ook op het informatieblad voor de leerlingen staat. Het is handig om dit met de kinderen te bespreken of om zelf even door te lezen.

### **Aanwezig in dit document:**

- pagina 3: Informatieblad wapenschild van Oranje met uitleg. Deze kan uitgeprint worden en aan de leerlingen worden gegeven.
- pagina 4: Kleurenoverzicht wapenschild. Dit overzicht is erg nuttig voor de leerlingen bij de uitvoering van hun opdracht.

### **Eventueel uitdelen:**

- pagina 5: Kleurplaten Wapenschild

## Informatie voor de leerkracht

### *Het Wapen van het Huis Oranje-Nassau*

Een wapen (of wapenschild) is een kleurig merkteken dat is verbonden aan een (adellijke) familie of een andere groep bij elkaar horende mensen. Vroeger werd het wapen gedragen op het schild, de helm, het dekkleed voor het paard en mogelijk op andere herkenbare plaatsen zodat men herkenbaar was tijdens een veldslag. Ook diende een wapen ter herkenning van eigendommen.

Een wapenschild wordt niet alleen gebruikt om een familie aan te geven. Tegenwoordig zijn er ook wapenschilden van landen, steden, gemeenten en provincies. Het wapen hieronder is het wapenschild van Nederland, met de leeuwen en de kroon. Op wapenschilden staan vaak dieren en

speciale kleuren. Elk dier betekent iets (leeuw betekent 'moed') en elke kleur betekent ook iets (goud betekent 'wijsheid' of 'rijkdom').

### Je Maintiendrai

Je Maintiendrai (Frans voor: ik zal handhaven) was oorspronkelijk de lijfspreuk van prins Willem van Oranje (1533-1584). Tegen het einde van zijn leven gebruikte de prins deze uitdrukking met een toevoeging: *Je maintiendrai l'honneur, la foy, la loi de Dieu, du Roy, de mes amis et moy* (Vertaling: *Ik zal de eer, het geloof en de wet van God, van de Koning, van mijn vrienden en van mijzelf handhaven*).



Sinds 1815 is "Je Maintiendrai" de wapenspreuk van Nederland. In dit jaar ontstond de Nederlandse monarchie: Willem I, Prins van Oranje-Nassau (1772-1843), werd de eerste Nederlandse koning en werd daarna Willem I Der Nederlanden genoemd. Het prinsdom Oranje behoorde eerst tot de tak van Willem van Oranje (Willem de zijger) tot het overlijden van zijn nazaat koning Willem III. Omdat deze Willem geen kinderen had, ging het vorstendom naar de andere tak van de familie, namelijk naar de nazaten van de broer van Willem van Oranje: Jan van Nassau. Oorspronkelijk was de spreuk "Je maintiendrai Châlons", maar Willem III veranderde deze naar "Je maintiendrai Nassau". Na een tijdje liet hij Nassau weg en werd dit kortweg: Je Maintiendrai.

### Colofon

De Tachtigjarige Oorlog. Historisch Museum Den Briel  
Markt 1  
3231 AH Brielle  
Tel. 0181- 475 475  
[www.historischmuseumdenbriel.nl](http://www.historischmuseumdenbriel.nl)

Tekst en samenstelling:  
Chloé Pothof december 2006  
De Tachtigjarige Oorlog. Historisch  
Museum Den Briel ©

# Wapenschild

## Wat is dat, een wapenschild?

Een wapenschild (of wapen) is een kleurig teken dat is verbonden aan een (adellijke) familie of een andere groep mensen die bij elkaar hoort. Vroeger werd het wapen gedragen op het schild, de helm, het dekkleed voor het paard en mogelijk op andere plaatsen zodat mensen je konden herkennen en wisten bij welke groep je hoorde tijdens een veldslag. Ook kon je duidelijk zien van wie de spullen met een wapen waren, omdat elke familie of groep een ander wapen heeft.



## Een speciale betekenis

Een wapenschild wordt niet alleen gebruikt om een familie aan te geven. Tegenwoordig zijn er ook wapenschilden van landen, steden, gemeentes en provincies. Het wapen hierboven is het wapenschild van Nederland, met de leeuwen en de kroon. Op wapenschilden staan vaak dieren en speciale kleuren. Elk dier betekent iets (leeuw betekent 'moed') en elke kleur betekent ook iets (goud betekent 'wijsheid' of 'rijkdom').



## Een speciaal wapen voor jouw groep

Aan een wapenschild kan je dus een bepaalde groep herkennen. Hoe zou jij je wapenschild eruit laten zien? Ontwerp een wapenschild voor jouw familie of jouw vriendengroep.

# Wat betekent welke kleur?

Nu is het tijd om je eigen wapenschild te gaan ontwerpen! Elke kleur in een wapenschild betekent wat anders. Hieronder staan een paar kleuren met daarachter wat ze betekenen.



- \* **Rood** - moedig, dapper
- \* **Blauw** - koninklijk, eerlijk
- \* **Groen** - mild, hoopgevend
- \* **Geel/goud** - wijsheid, rijkdom
- \* **Grijs/Zilver** - trouw, sterk
- \* **Zwart** - gevaar
- \* **Paars** - edel, waardigheid



